

γόνο. Δέν εἶναι ἴδια ἀπαράλλαχτα σάν τῆ λεφκίνη, μά εἶναι ὁμῶς πρῶτο της ξαδέφης. Ἔχουν κι' ἄλλον πρωτοξάδερφο καί τὰ διό τους, μέ συστατικά κι' ἐκεῖνον ἀπό ἄζωτο, κάρβουνο, ὑδρογόνο, ὄξυγόνο, καί μέ πολύ ποσό νερό, δηλαδή τὸ ποντίκι. Ἄλλος ξάδερφος εἶναι μεγάλο μέρος κάθε κόκκινου αἱματικού μέρους. Κι' ἔτσι σπαρμένα σέ πολλά μέρη τοῦ κορμιοῦ βρίσκονται κι' ἄλλα πρωτοξάδερφα τῆς λεφκίνης μέ συστατικά ἀπό ἄζωτο, κάρβουνο, ὑδρογόνο, ὄξυγόνο, ὅλα κάψιμα, καί πού ὅλα, σάν καίγονται, βγαίνουν καρβονικό ξυνό, νερό, ἀμμωνία. Ὅλα ἀπὸ τὰ πρωτοξάδερφα πᾶνε μέ τὸ ἴδιο ὄνομα, καί λέγονται Πρωτοπλάσματα.

25. Ἔτσι λοιπόν τὸ αἷμα εἶναι πηχτότερο παρὰ νερό μέ τὸ νὰ ὑπάρχουν πρωτοπλάσματα μέσα στά μέρη, στήν κλωστίνη, καί στὸν ὄρρο. Ἔχει ὁμῶς τὸ αἷμα κι' ἄλλα συστατικά ἀκόμα· μά δὲ θὰ σὰς σκοτίσω τώρα ἀραδιάζοντάς τα, πού μοναχά ἀπὸ μιὰ πρέζα τους πές βρίσκεται μέσα σ' ἕνα γαλλόνι αἷμα, σάν τίς πρεζίτσες πού ἡ μαγέρισσα βάζει μέσα στά μεζεδάκια, ἂν καί σάν προχωρήστε θὰ δεῖτε πῶς ὅλες ἀπτες οἱ πρεζούλες, καθὼς πολλὰ ἄλλα πρᾶματάκια τοῦ κόσμου, ἔχουνε μεγάλη σημασία.

Τοῦτο ὁμῶς πρέπει νὰν τὸ μάθετε. Ἄν κάψεις ἕνα κομάτι ξερὸ αἷμα, μπορεῖς νὰ κάψεις ὅλα τὰ πρωτοπλάσματα (καί μερικὲς ἀπὸ τίς μικροῦτσικες οὐσίες πού σὰς ἀνάφερα τωραδά), μά δὲ θὰ μπορέστε ν' ἀποκάψτε ὅλο τὸ αἷμα. Ἀρσέ το ὅσο θὲς στή φωτιά, πάντα θὰ μείνει ἕνα του συστατικό, δηλαδή κάμποση Στάχη. Κι' ἂν ξετάσεις τὴ στάχη, θὰ βρεῖς πῶς κλεῖ ἕνα σωρὸ οὐσίες, κι' οἱ πὺ σημαντικὲς τους πῶς εἶναι θιάφι, φύσφορος, χλωρίνη, κάλι, σόδα, ἀσβέστης, οἰδέρο.

Τὸ αἷμα λοιπόν εἶναι βελούπλουτη οὐσία μέ τὰ τόσα του συστατικά. Καί δέν εἶναι ν' ἀπορήσεις. Ὅτα συλλογιστεῖς πῶς εἶναι ἡ μεγάλη ἀγορά τοῦ κορμιοῦ, ὅπου τὸ κάθε ὄργανο ἀγοράζει καί πουλάει ὅ,τι τοῦ χρειάζεται—ὅ,τι χρειάζονται τὰ ποντίκια, τὸ μεγάλο, τὸ πετσό, τὰ πλεμόνια, τὸ σικῶτι, τὰ νεφρά. Ὅ,τι θέλει τὸ ποντίκι, καθὼς εἶδαμε, τὸ ἀγοράζει ἀπὸ τὸ αἷμα· ὅ,τι δέν τοῦ χρησιμεῖει πιά, τὸ ξαναπουλά στο αἷμα· καί τὸ ἴδιο καί κάθε ἄλλο ὄργανό μας καί μέρος. Ὅσο ὑπάρχει ζωὴ, ἀρτή ἡ δόσοληψία δὲ σταματᾷ στιγμή, καί νὰ γιατί τὸ αἷμα εἶναι σ' αἰώνια κίνηση, ὁρμώντας ἀκούραστα ἀπὸ μέρος σέ μέρος, πηγαίνοντας ἐδῶ ὅ,τι χρειάζεται, καί παίρνοντας ἀπὸ κεῖ κάθε περιττό. Ὅταν τὸ αἷμα σταματήσει τὸ δρόμο του, τότες ἡ ἀγορά σφαλνᾷ, ἡ δόσοληψία πάθει, κι' ὅλα τὰ ὄργανα πεθαίνουν ἀπὸ ἀθροιστὴν χρεαστῶν καί πλησμονῆ ἀχρηστῶν τους πρᾶμάτων.

Καί τώρα ἀς μάθουμε πῶς βρίσκεται ἔτσι τὸ αἷμα σέ παντοτινὴ κίνηση.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΛΕΞΑΝΤΡΑ ΠΑΠΑΜΟΣΚΟΥ

Σ' ΕΝΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙ

Γιατί νὰ χύνης τῆ γλυκιά σου εὐωδιὰ
στὸ πράσινο καί ἔρημο λειβάδι;
γιατί μοναχὸ σέ ἀπόμακρη γωνιά
νὰ κρύβης τὴν ἀπόκοσμή σου χάρη;

*

Μήπως θαρρεῖς πῶς θὲ ν' ἀνθεῖς αἰώνια
πῶς θάχης πάντα τόση ὁμορφιά,
πῶς τὸ ἄγνό σου καί οὐκάνιο μύρο
θάχῃ γιὰ πάντα χάρη μουσικιά;

*

Θάρρη καιρὸς πού, ὠμέ, θὰ χάσης
τὰ κάλλη σου κῦτὰ τὰ δροσερὰ
καί θὰ νὰ κλαῖς πικρὰ σὰ θὰ θυμᾷσαι
τὴν ὁμορφιά πού εἶχες μιὰ φορά.

*Αλεξάντρεια.

ΓΙΑΝΝΗΣ Γ. ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΜΟΛΙΒΟΥ

(Μιτυλήνης)

Θ'.

Μιά φορά εἶταν ἕνας πρᾶματευτῆς πολὺ ἄρχοντας, κ' εἶχε τρεῖς κόρες. Μιά μέρα πού ἤθελε νὰ πάγῃ νὰ ψουβίσῃ πρᾶματίες γιὰ τὸ μαγαζὶ του ἀπ' ἕνα μέρος μακρινὸ, φώναζε τίς κόρες του καί τίς εἶπε: Ἀκούστε, παιδιὰ μου, ἐγὼ θὰ φύγω στὸ ταξίδι, κ' ἐσεῖς νὰ προσέχετε ὅσο νὰζῶ· νὰ σφαλνᾷτε τίς πόρτες, καί τὰ παναθύρια νωρὴ νωρὴ νὰ τὰ πετρώνετε, καί σάν ἔρχεται κανένας καί χτυπᾷ νὰ μὴν ἀνοίγετε. Σάν ἐφύγεν ὁ πατέρας καί πέρασαν κάμποσες μέρες, ἕνα βράδυ χτυπᾷ ἡ πόρτα των τὴν ὥρα πού ἤθελαν νὰ πλαγιάσουν. Ἀνοίγουν τὸ παναθύρι, βλέπουν ἀπ' ἔξω μιὰ καλογριά. Αὐτὴ ὅταν εἶδε πῶς βγήκαν κ' ἔβλεπαν ἀποπάνω, φώναξε: Ἀνοίξτε, παιδιὰ μου, καί χάνουμαι ἀπὸ τὸ δοντόπονο. Ἡ μικρὴ δὲν ἄφινε ν' ἀνοίξουν, ἀμ' οἱ ἄλλες οἱ δυὸ δὲν τὴν ἔκουσαν. Κατεβαίνουνε λοιπόν, ἀνοίγουν, μπαίνει μέσα ἡ καλογριά, καί βαστώντας τὸ στόμα της μέ τὸ μαντίλι ἔκανε πῶς πεθαίνει ἀπὸ τὸς πόνο. Βάλετέ με, παιδιὰ μου, σ' ἕνα μέρος νὰ πίσω, νὰ δῶ, ἴσως ζεσταθῶ καί μέ παρατήρη ὁ πόνος. Λέγει, λοιπόν ἡ μικρὴ. Νὰ τὴ βάλουμε σ' ἐκεῖνο τόνταδάκι πού ἔχει ἕνα κρυφὸ μέρος, καί μπορούμε νὰ δοῦμε τί θὰ κρῆνῃ μέσα. Τὴ βάζουν ἐκεῖ πέρα, σφαλνοῦν τὴν πόρτα, καί φεύγουν. Ἡ μικρὴ ὁμῶς ἔμεινε, καί πῆγε ἀπ' τὴ κρυφὴ ἐκεῖνη τὴν ἀραμαδα κ' ἔβλεπε.

Ἀρχίζει δὲ ἡ καλογριά καί ξεντύνεται· βγάζει τὰ ράσα της, βγάζει τὰ μαγουλιὰ της, καί βγαίνει ἀπὸ μέσα ἕνας καλόγερος κι' ὄχι καλογριά. Εἶταν ἄντρας, κ' εἶχε κ' ἕνα σημάδι στὸ λαιμό. Εἶταν ὁ πρωτοκλεφταρᾶς τῆς χώρας κ' εἶχε συντρόφους ἄλλους τριανταεννιά. Τότες φώναζε αὐτὴ καί τίς ἄλλες τίς ἀδερφάδες της, καί τίς εἶπε: Για δῆτε ἐδῶ μέσα, νὰ πιστέψτε καί νὰ βάλετε γνώση, ἄλλη φορά νὰ μὴν ἀνοίγετε τὴν πόρτα τέτοια ὥρα. Τί θὰ κάνουμε τώρα μαθε, σάν ἔβγη αὐτὸς καί πάγῃ καί φέρῃ καί τοὺς συντρόφους του καί πάρουν ὅ,τι ἔχουμε, καί πίσω πίσω πάρουν κ' ἐμᾶς καί μᾶς πουλήσουνε σκλάβους! Συλογίζονται τί νὰ κάνουν. Πηγαίνουν καί κρύβονται σ' ἕνα μέρος, κάνουν πῶς πῆγαν νὰ κοιμηθῶν, καί βλέπουν κρυφὰ πού ἀνοίγει αὐτὸς τὴν πόρτα, καί βγαίνει ὄξω νὰ πάῃ νὰ φέρῃ τὴν κομπανία του. Ἔβαλε καί σημάδι: ὄξω ἀπὸ τὴν πόρτα τὸ ραβδί του, γιὰ νὰ μὴ χάσῃ τὸ σπῆτι. Τότες σηκώνεται ἡ πιὸ μικρὴ καί λέγει στίς ἄλλες: Ἄιντε, ἀδερφέ μου, ν' ἀνοίξουμε ὅλα τὰ παναθύρια καί τίς πόρτες, ν' ἀψουμε τίς λουσέρνες ὅλες καί τὰ καντήλια, καί ν' ἀρχίσουμε νὰ παίζουμε κάθεμιὰ μας ὅ,τι ξέρει, καί νὰ τραγουδοῦμε· νὰ πάρουμε καί τὴ σημάδι πού ἔβαλε αὐτὸς, πού σάν ἔρτη νὰ μὴ γνωρίσῃ τὸ σπῆτι. Νὰ μαζέψουμε κι' ὅσα παπούτσια ἔχουμε, νὰ τὰ βάλουμε κάτω κάτω στὴ σκάλα, γιὰ νὰ θαρῆ πῶς ἔχει ἀσκέρι πολὺ ἀπάνω νὰ μὴν ἀποκοτήσῃ ν' ἀνεβῆ, ἂ θελήσῃ νὰ μπῆ καί μέσα. Τάκαμαν λοιπόν ἔτσι κατὰπῶς εἶπε ἡ μικρὴ, ἔρχεται αὐτὸς μέ τοὺς συντρόφους του, ἀκούει ἀπάνω τέφρα, νταρπούκες, τραγούδια, γυρίζει καί λέγει τῶν ἄλλονων. Βρε παιδιὰ, λάθος θαρρῶ πῶς σὰς ἔφερα, δέν εἶν' αὐτὸ τὸ σπῆτι ἀφοῦ καί τὸ ραβδί πού εἶχα σημάδι δέν εἶναι.

Ἀρχισαν τότες νὰ γυρεύουν τὸ ραβδί στὸνα σπῆ-

τι καί σ' ἄλλο, ὅσο πού ξημέρωσε κι' ἀναγκαστήνε νὰ φύγουνε στὸ σπῆτι τους. Τὸ πρῶτ' ἔρτε κι' ὁ πατέρας τους. Βρίσκει τὸ σπῆτι ἔνω κάτω, ρωτᾷ τί εἶν' αὐτὰ, καθίζουν οἱ κόρες καί δηγοῦνται στὸ πατέρα τους ὅσα τοὺς συνεθήκανε. Σηκώνεται τότες αὐτὸς καί παγαίνει στὸ μαγαζὶ του. Σάν πέρασε κομάτι, βλέπει καί μπάνει μέσα ἕνας ἄνθρωπος καλοφορεμένος μέ τίς γούνες καί πάγει καί καθίζει κοντὰ του. Εἶταν αὐτὸς ὁ πρωτοκλεφταρᾶς πού εἶχε πάγει νὰ πατήσῃ τὸ σπῆτι του. Κ' ἐπειδὴς κατὰλαβε τὴν πονηριά τῆς μικρῆς τῆς κόρης τοῦ πρᾶματευτῆ τέκαμε αὐτὰ πού θὰ πῶ, γιὰ νὰ τὴν ἐδικηθῆ. Πηγαίνει λοιπόν, καθίζει κοντὰ του, ἀρχίζει κουβέντες διάφορες, κι' ἀγάλια ἀγάλια κατέθηκε ἐκεῖ πού ἤθελε. Νὰ σοῦ πῶ, λέγει, τώρα πού ἔρτε ἀράδα, ἕνα λόγο; Ἐγὼ ἔμαθα πῶς ἔχεις τρεῖς κόρες, ἀμὰ ἡ πιὸ μικρὴ εἶναι καί ἡ πιὸ ὁμορφῆ. Θέλω λοιπὸ νὰ σοῦ κῶνω αὐτὸν τὸν ρετζᾶ, νὰ μοῦ τὴ δώσεις, κ' ἐγὼ θὰ τὴν κῶνω βασίλισσα.

Ὁ κακότυχος ὁ πρᾶματευτῆς πίστεψε τὰ λόγια του, εἶχε καί πρᾶμα γιὰ ζόδεμα, δέχτηκε. Ἄς εἶναι, λέγει, κελὸ παληκᾶρι μου, κ' ἐγὼ τέτοιο γαμπρὸ σάν κ' ἐσένα ἤθελα. Ὑστερα ἀπὸ λίγες μέρες, γάμος μέγας καί πολὺς στοῦ πρᾶματευτῆ τὸ σπῆτι. Διολιά, λαγοῦττι, χαλακῶς. Τέλειωσε ὁ γάμος, πέρασαν κάμποσες μέρες, λέγει ὁ γαμπρὸς τῆς νύφης, ἄιντε δὲ νὰ πᾶμε νὰ δῆς καί τὸ δικό μου τὸ χωριὸ καί τὸ σπῆτι. Συφωνοῦν ἕναν ἀραμπᾶ, μπαίνουνε μέσα, φεύγουν. Εἶταν καί κάψα πολλή. Καλοκαιρὸ καιρὸς, κι' ὁ γαμπρὸς εἶχε ἕνα μεταξωτὸ μαντίλι στὸ λαιμό του γιὰ τὸν ἴδρω. Σὰ φτάσανε στὰ μισὰ, καματίστηκε ὁ γαμπρὸς, βγάζει τὸ μαντίλι ἀπὸ τὸ λαιμό του, γυρίζει ἡ νύφη νὰ δῆ, βλέπει τὸ σημάδι πού εἶχε στὸ λαιμό του, γνώρισε πῶς εἶναι ἐκεῖνος πού πῆγε νὰ τίς πατήσῃ μέ τὴ καλογογριά τὰ ρούχα. Τὴν πιάνει ἕνας φόβος, ἀρχίζει τὸ κλαψίμο, γυρίζει αὐτὸς καί τῆς λέγει. Ἐσὺ πού ἔκανες ἐκεῖνες τίς πονηριὰς καί δὲ μ' ἄφησες νὰ πάρω ἀπὸ τὸ σπῆτι σὰς ὅ,τι ἤθελα, στάσου νὰ δῆς τί θὰ σὲ κῶνω ἐγὼ κ' οἱ συντρόφοι μου. Σ' ἕνα ποτήρι μέσα θὰ πιοῦμε τὸ αἷμα σου.

Σάν τ' ἄκουσε αὐτὴ, ἔρχισε καί τὸν παρακαλοῦσε, ἀμὰ ἀδιαφόρετα. Ὁ ἀραμπᾶς διάβαινε μ' ὄλη του τὴν δύναμη. Τὸ βράδυ βράδυ στάθηκε κοντὰ σ' ἕνα πηγάδι. Πηγαίνουν ὄξω, κρεμάζει αὐτὸς μιὰ σκοινίνα σκάλα μέσα στὸ πηγάδι, παίρνει καί τὴ γυναῖκα του, κατεβαίνουνε μέσα, καί τί δέν εἶχε πλιά ἐκεῖ πέρα! Φλουριά, μαργαριτάρια, διαμάντια, στολίδια λογιῶ λογιῶ. Ἀφίνει ἐκεῖ μονάχη τὴ γυναῖκα (αὐτὸ τὸ πηγάδι εἶταν ὁ κρυφῶνας πού ἔβαζαν τὰ κλεμμένα τὰ πρᾶματά μέσα), ἀνεβαίνει πάλι ἀπὸ τὴ σκάλα, βγαίνει ὄξω, τραβᾷ καί παίρνει μαζί του τὴ σκάλα, καί πηγαίνει νὰ φέρῃ καί τοὺς συντρόφους του. Αὐτὴ ὅταν ἔμεινε μονάχη, πιάνει καί στολίζεται καί βάζει ὅσα μπορούσε νὰ σηκώσῃ· ἔπειτα γυρίζει ἀπὸ δῶ, γυρίζει ἀπὸ κεῖ, σὰ νὰ ζητοῦσε μέρος νὰ φύγῃ. Μὰ πού νὰ βρῆ! Ἀγωνίζεται ὥρες κι' ὥρες ἡ κακότυχη. Μέσα ττὸ βάθος ἐκεῖνο εἶχε καί μιὰ σπηλιά. Ἐνα λαγοῦμ, δηλαδή μεγάλο. Γυρίζοντας αὐτὴ, πηγαίνει χωρὶς νὰ τὸ ξέρει ἐκεῖ μέσα στὰ θεοσκοτίνα, βλέπει καί φέγγει ἕνα πρᾶμα ἴδια μέ τὸ μάτι τῆς γάτας. Πάγει κοντὰ, πασπατεύει, κατὰλαβε πῶς εἶταν τρύπα καί ἔμπαινε ἀπ' ὄξω τὸ πῶς. Σκαλίζει, σκαλίζει, γίνεται ἴσια με πορτοκάλι ἡ τρύπα. Ξανασκαλίζει μέ τὰ δυνατὰ της, τὴν κάνει ἴσια με καρπούζι· δοκιμάζει, χωρεῖ τὸ κεφάλι της. Τὸ βγάζει λοιπόν, κοιτάζει καλὰ καλὰ ὄξω, βλέπει ἕνα γέρο καί βαστᾷ μιὰ σακκοῦλα καί μαζεύει ἀπὸ

χάμω πράματα καὶ τὰ ρίχνει μέσα. Φωνάζει αὐτὴ, Μπάριμπα, μπάριμπα, ἂν εἶσαι χριστιανός, ἔλα νὰ με γλυτώσεις. Γυρίζει αὐτὸς, βλέπει τὴν κοπέλλα, παίρνει τὴν τσάπα του, πάγει, σκίφτει, μεγαλώνει τὴν τρύπα, βγαίνει αὐτὴ ὄσω κι ἀρχίζει τὰ παρακάλια. Τζάνουμ, μπάριμπα, τοῦ ἔλεγε, πάρε με μαζὶ σου. Τὴ ρωτᾷ αὐτὸς, δηγείται ἐκείνη μὲ τὴν ἀράδα καταπῶς εἶταν τὰ πράματα. Τὴ λυπήθηκε ὁ γέρος, τὴ βάζει μέσα στὴ σακκούλα του, βάζει ἀπὸ πάνω καὶ τὸν πηλό τοῦ μαζέμε, καὶ θαρροῦσε πῶς εἶταν ὅλη ἡ σακκούλα πηλός. Τὴ χτυπᾷ λοιπὸν στὸν ὦμο, καὶ δρόμο γιὰ τὸ σπίτι του. Μόλις βγήκε ἡ κοπέλλα ἀπὸ τὴν τρύπα, πῆγαν οἱ κλέφτες μὲ τὸν ἄντρα τῆς τὸν πρωτοκλεφταρᾷ. Νὰ δύν πῶς λείπει αὐτὴ, ἀρχίζουν καὶ τρέχουν ἄλλοι ἀπὸ δῶ κι ἄλλοι ἀπ' ἐκεῖ νὰ τὴ ζητοῦν. Ἐκεῖ ποῦ τρέχανε, βρίσκουν τὸ γέρο φορτωμένο μὲ τὴ σακκούλα, πηγαίνουν κοντὰ του. Ἰσως καὶ μάθουν τίποτα. Αὐτὸς, ποῦ τὰ κατὰλαβε, λέγει μονάχος του, τώρα ἐγὼ πρέπει νὰ κάνω τὸν κουφὸ. Πηγαίνουν πιὸ κοντὰ, τοῦ λέγουν, Καλησπέρα, μπάριμπα. Λέγει αὐτὸς, πλὸ πουλω. Μήπως εἶδες καμιὰ κοπέλλα νὰ περνᾷ ἀπὸ δῶ ἴσια με δεκάξη δεκαφτὰ χρονῶ; ἐκείνος πάλι λέγει, δώδεκα παράδες τὴν ὄκα τὸν δίνω. Τότε αὐτοὶ εἶπαν ἀνάμεσα τους. "Αἴντε νὰ τραβοῦμε, κι αὐτὸς ὁ γέρος τᾶχει χαμένα. Σὰν ξεμάκρυναν οἱ κλέφτες, λέγει ὁ γέρος τῆς κοπέλλας: Καλὰ κόρη μ', τὰ καταφέραμε. Πάγει ὁ γέρος στὸ σπίτι, καλησπερίζει τὴ γριά του, ἔπειτα τῆς λέγει. "Ἐλα νὰ με βοηθήσεις νὰ κατεβάσω τὴ σακκούλα μου. Αὐτὴν τῆς φάνηκε παράξενο μαθὲς, καθὲ βραδύ ὁ γέρος τὴν κατέβαζε μονάχος του, ἀπόψε γιατί φωνάζει νὰ τὴ κατεβάσουμε μαζὶ. Πάγει κοντὰ, τῆς λέγ' αὐτὸς, πρόσεχε μὴν τὴ χτυπήσης δυνατὰ κάτω, γιατί σ' ἔφερα μιὰ ψυχοπαίδα καὶ τὴν ἔχω αὐτοῦ μέσα. Ἀνοίγει ὁ γέρος τὴ σακκούλα, βγαίνει ἀπὸ μέσα μιὰ κοπελλιά σὰν τὸν κρίνο. Ἡ γριά πλιά τρελλάθηκε ἀπὸ τὴ χαρὰ τῆς, καὶ μάλιστα σὰν εἶδε τὸ βιός τοῦ σήκωνε καὶ τὰ καλά. Τὴν εἶχαν πλιά, νὰ μὴ βρέξ' ὁ Θεὸς καὶ σπάξῃ ἀπάνω τῆς. Σὰν περᾶσανε δύο χρόνια, ἡ κόρη μιὰ μέρα στολισμένη ὅπως εἶτανε κάθησε στὸ παναθῶρι. Περνοῦσε ἐκείνη τὴν ὥρα τὸ βασιλόπαιδο, τὴν εἶδε, τὴν ἄρεσε. Πάγει καὶ λέγει τῆς μάννας του. Στὸ τὰδε μέρος εἶδα μιὰ κόρη καὶ πολὺ τὴν ἄρεσα. "Ἀν θέλεις κ' ἐσύ, πές το, νὰ μὰς τὴ δώσουν. Ἡ μάννα ποῦ ἄκουγε γι' αὐτὴ τὴν κοπέλλα νὰ λέγουν τόσα καλά, τὸ δέχτηκε, καὶ μὲ μιὰς ἔστειλε προζενειά. Ἡ γριά σὰν τᾶκουσε, τί λέγει, τὸ βασιλόπαιδο τὴν ζητᾷ καὶ δὲ θὰ τὴ δώσω; Τὴν παίρνουνε γέρος καὶ γριά, κι ἀπ' τοῦ γαμπροῦ τὸ σογι ἕνα σουροῦ τὴν πάγουνε στὸ παλάτι, καὶ γίνεται γάμος μέγας καὶ πολὺς. Ὁ κλέφτης ποῦ ἀκόμα ζακουλουθοῦσε νὰ γυρεύῃ τὴν κοπέλλα του, περνοῦσε μιὰ μέρα μπροστὰ ἀπὸ τὸ παλάτι, καὶ κατὰ τύχη ἐκείνη καθότανε στὸ παράθυρο καὶ ἔτρωγε μήλο. Κ' ἔτυχε καθὼς πετοῦσε ἕνα φύλλο ποῦ τὸ πάστρευε, νὰ πῆσῃ μπροστὰ στὸν κλέφτη. Γυρίζει νὰ δῇ ποῖός εἶναι τοῦ πετᾷ τὸ φύλλο, βλέπει στὸ παναθῶρι τὴν κοπέλλα. Δὲν μπόρεσε πλιά νὰ βαστάξῃ τὸ θυμὸ του, καὶ τῆς λέγει: ἄχ, ἐσύ ποῦ μ' ἀράνισες τόσον καιρὸ νὰ τρέχω καὶ νὰ σὲ γυρεύω, νὰ δῆς τί θὰ σοῦ κάνω. Αὐτὸς γιὰ νὰ κατορθώσῃ νὰ μπεῖ μὲς τὸ παλάτι, πιάνει καὶ βάζει τοὺς συντρόφους του μέσα σὲ τουλούμια. Τοὺς φορτώνει ὑστερα ἀπάνω στὶς καμήλες καὶ περνᾷ τὸ βράδυ βράδυ μπροστὰ ἀπὸ τὸ παλάτι. Ἐβόρεχε κιόλα, καὶ φωνάζει. Ἄμάν, Βασίλισσα, λυπήσου τὸ δούλο σου. Νυχτιάστικα στοὺς δρόμους ξένος ἄνθρωπος καὶ μὲς στὴ βροχῆ, ποῦ νὰ πάγω μὲ τὰ φορ-

τωμένα τὰ καμήλια. "Ἀνοίξε καὶ βάλε με σ' ἕνα μέρος νὰ περάσω τὴ βραδιά, καὶ ὁ Θεὸς νὰ σοῦ τὸ πλερῶση αὐτὸ τὸ καλό. Ἡ βασίλισσα ὅταν ἄκουσε ἔτσι νὰ τὴν παρακαλεῖ, τὸνε λυπήθηκε, ἀλλὰ γνώρισε καὶ τὴ φωνὴ του. Τί νὰ κάμει τώρα. Διατάζει τοὺς τοὺς δούλους τῆς, ἀνοίγουν ἕνα κατόγι, τὸνε βάζουνε μέσα μὲ τὰ καμήλια του, ἔπειτα κατὰ διαταγὴ τῆς τὸν πῆραν αὐτὸν ξεχωριστὰ, τὸν κάνουνε στουπὶ ἀπὸ τὸ μεθῶσι, ἔπειτα τὸν πῆγανε στὴ βασίλισσα. "Ἀρχισε αὐτὴ νὰ τὸνε ρωτᾷ ποῖός εἶναι, καὶ γιατί δὲν ἔλεγε τὴν ἀλήθεια. Τί νὰ σοῦ πῶ, λέγει, ἀφοῦ τὰ ξέρεις. Πιάνει ἀπὸ τὸ μεθῶσι του καὶ τῆς λέγει ὅλα ὅσα εἶχε μέσα στὸ νοῦ του. Διατάζει τότες ἡ Βασίλισσα καὶ κατεβαίνουν καὶ σφάζουν τοὺς συντρόφους τοῦ ποῦ εἶταν μέσα στὰ τουλούμια. Ἐκεῖνον τὸνε ρίξανε μέσα στὴ φυλακῆ, κ' ὑστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια καὶ πολλὰ βάσανα ἀπέθανε. Ἡ κοπέλλα τότες βρῆκε τὸν πατέρα τῆς καὶ τὶς ἀδερφάδες τῆς, τὶς πῆρε στὸ παλάτι μέσα καὶ ζοῦν καὶ βασιλεύουν ἴσια μὲ σήμερα.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΚΡΟΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΓΡΑΜΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ

Οἱ πλούσιοι σὶδὸν Κρόνο γειὰ νάχη. Νομίζεις ὅτι μονάχα σ' εἶναι, ὦ Κρόνο, ἔχουνε γραφεῖ κ' ἀπὸ τοὺς φτωχοῦς, καὶ δὲν ἔχει ὡς τώρα ξεκουραθεῖ κι ὁ Δίας ἀπ' αὐτούς, ποῦ φωνάζουν καὶ γυρεύουνε σῶναι καὶ καλὰ νὰ γίνῃ τὸ ξαναμοῖρασμα καὶ τὰ βάνουνε μὲ τὴν τύχη, ὅτι δὲν ἔχει κάμει ἴσια τὴ μοιρασιά καὶ μ' ἐμὰς ὅτι δὲ θέλουμε νὰ τοὺς δώσουμε τίποτις ἀπὸ τὰ δικὰ μας; Μὰ ξέρει ἐκεῖνος, ἀφοῦ εἶναι Δίας, ποιοὶ φταῖνε, καὶ γιὰ τοῦτο δὲν προσέχει καθόλου σ' αὐτούς. Σ' εἶναι ὅμως θάπολογηθοῦμε, μιὰ καὶ μὰς κυβερνᾷς τώρα. Ἐμεῖς λοιπὸν ἐπειδὴ τὰ προσέξαμε ὅσα μὰς ἔχεις γράψει, ὅτι εἶναι καλὸ νὰ βοηθήσουμε ἀπὸ τὰ πολλὰ μὰς ὅσους ἔχουν ἀνάγκη κι ὅτι εἶναι πιὸ εὐχάριστο νὰ συναναστρέφομαστε καὶ νὰ ξεφαντόνουμε μὲ τοὺς φτωχοῦς, πάντα κάναμε ἔτσι, ζώντας μὲ τὸν ἴδιο ὅπως κι αὐτοὶ τρόπο, γιὰ νὰ μὴν κατηγορήσουν καθόλου μήτε κι αὐτὸν τὸ συντράπεζο. Μὰ κείνοι, ἂν κ' ἔλεγαν στὴν ἀρχὴ ὅτι ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ λίγα, μιὰ καὶ τοὺς ἀνοίξαμε τίς πόρτες, δὲν ἔπαψαν νὰ ζητᾶνε ὅνα ἀπὰς στ' ἄλλο κι ἂν δὲν τὰ παίρνουν ὅλα ἀμέσως μόλις τὰ ζητήσουνε, θυμὸς καὶ μῖσος καὶ πρόχειρες οἱ βλαστήμιες, καὶ ἂν κ' εἶναι ψέματ' ὅσα λένε γιὰ ἐμὰς μολαταῦτα ἐκείνοι ποῦ τᾶκούνε μορεῖ νὰ τοὺς πιστεῖουν. ἐπειδὴ αὐτοὶ τὰ ξέρουνε μὲ τὸ νὰ μὰς συναναστρέφονται. Κ' ἔτσι θὰ γίνῃ ἕνα ἀπὸ τὰ δύο, ἢ πρέπει καθένας μὰς νὰ εἶναι ὁλόκληρα ὀχτρός τοὺς μὲ τὸ νὰ μὴ δίνῃ τὴ ἀφοῦ τὰ παρατήσῃ ὅλα ἀμέσως νὰ εἶναι πολὺ φτωχὸς καὶ νὰ γίνῃ κι αὐτὸς ἕνας ἀπὸ τοὺς ζητιάνους.

Καὶ ἄλλα ἴσως εἶναι ὑποφερτὰ μὰ στὰ δεῖπνα, ἀφοῦ παραμελήσουμε νὰ χορτάσουν καὶ νὰ περιδρομιάσουν κι αὐτοὶ, ἄμα πιόνε περισσότερο ἀπ' ὅσο πρέπει ἢ τσιμποῦνε τὸ χεῖρι ὁμορφου κοπελιοῦ ἐνῶ δίνει τὸ ποτήρι ἢ ρίχνονται τῆς ἀγαπητικίως ἢ τῆς παντρεμένης γυναίκας ἔπειτα ἀφοῦ ξεράσουν ἀπάνω στὸ τραπέζι μὰς βρίζουνε τὴν ἄλλη μέρα πηγαινάμενοι στὴν ἀγορᾷ, λέγοντας ὅτι δὶψασαν κι ὅτι τοὺς τρέλλανε ἢ πεῖνα. Κι ἀνίσως σοῦ φαινόμαστε ὅτι λέμε ψέματα γι' αὐτούς, θυμήσου τὸν ἐδικὸ σου παράσιτο τὸν Ἰξίονα, ποῦ ἂν κι ἀξιώθηκε

νὰ λάβῃ μέρος στὸ τραπέζι σας, παίρονοντας τὸ ἴδιο ἀξίωμα μ' ἐσᾶς, ἀφοῦ μέθυσε ρίχτηκε τῆς Ἡρας ὁ ἐρίφης. Αὐτὰ κι ἄλλα τόσα εἶναι, κείνα, ποῦ ἐξαιτίας τοὺς ἀποφασίσαμε ἀπὸ δῶ καὶ πέρα καὶ γιὰ τὴν ἐδικὴ μὰς σιγουριά νὰ μὴν ἀφίνουμε πιὰ νὰ ζυγόνουν τὸ σπῆτι μὰς. Μὰ ἀνίσως ὑποσκέθηκαν μπροστὰ σου ὅτι θὰ ζητᾶνε λίγα καθὼς λένε τώρα, κι ὅτι δὲ θὰ κάνουν τίποτα ξαδιάντροπος ἀπάνω στὸ τραπέζι, καλῶς νὰ κοπιᾶζουν στὰ δεῖπνα μὰς κι ἄς μὰς συναναστρέφονται. Καὶ φορεματα, καθὼς ἐσύ προσταξίεις, θὰ στείλουμε καὶ χρυσᾶρι ὅσο εἶναι βολετὸ νὰ ζοδέψουμε παραπάνω καὶ κοντολογίς τίποτα δὲ θὰ παραμελήσουμε· μὰ κι αὐτοὶ ἀφοῦ πάψουνε νὰ μὰς συναναστρέφονται μὲ πονηριά, ἄς εἶναι φίλοι μὰς ἀντὶς κόλακες καὶ παράσιτοι. Κ' ἔτσι καθόλου δὲ θὰ μὰς κατηγορήσῃς ἐμὰς, ἀνίσως θέλουν κ' ἐκεῖνοι νὰ κάνουν τὰ ὅσα πρέπει.

Μετάφρασμα ΗΑΙΑ ΒΟΥΤΙΕΡΙΑΔΗ

Ἡ Κοινή Γνώμη

ΟΙ ΒΕΒΗΛΟΙ

Ἀγαπητέ Νουμά,

Τίποτα δὲ θάφισουν ἀμαχάριστο οἱ βέβηλοι. τίποτα. Ὅλα θὰν τὰ ρίξουνε μέσα στὴ βρωμερῆ καταβάθρα τοὺς ποῦ λέγεται «τὸ Ἀνάγνωσμα μὰς», ὅλα θὰν τὰ πενταροποιοῦσουν, τὴ θρησκεία, τὸ ἔθνος, τὴ φιλολογία μὰς, ἀπὸ τὴ λύσσα ποῦ τοὺς ἔχει πιᾶσει ὄχι μόνο νὰ κλέβουν τίς πεντάρες τοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ νὰν τοῦ φαρμακῆνον τὴν ψυχῆ.

Ἡ «Ἑσπερινὴ» ἀφοῦ ξεθέωσε καὶ ἀναγνωσιματοποίησε ὅλους τοὺς Ἄγιους κι ὅλες τίς Μαγδαληνές, ἔβαλε χεῖρι καὶ στὸ Σολωμὸ καὶ μεταμόρφωσε σὲ ἀνάγνωσμα τὸν ἀθανάτο «Λάμπρο» του. Ἀμα τελώσει ὁ «Λάμπρος», νὰν τὸ δεῖτε, θὰ κάνει ἀνάγνωσμα τοὺς «Ἐλευθέρους πολιορκημένους», καὶ στὸ τέλος θὰναγνωσιματοποιήσῃ καὶ τὸν «Ἐθνικὸ Ὑμνο» του.

Ποῦ μπόρεῖς νὰν τοὺς βαστήξῃς τοὺς ἀλιτήριους ὅταν πρόκειται γιὰ τὴν πεντάρα!

Δὲν ξέρω ἂ θὰ ψηφιστεῖ ποτὲ κανένας νόμος ποῦ νὰ προστατεύει τὴν πνευματικὴν ἰδιοκτησίαν, εἶναι ὅμως ἀνάγκη νὰ ψηφιστεῖ μιὰ ὄρ' ἀρχύτερα νόμος ποῦ νὰ προστατεύει καθὲ συγγραφέα ἀπὸ τὸ μασκαράλικο ποῦ μπορεῖ νὰ πάθει, νὰν τὸν ἀρπάξουν ἀπὸ τὸ σβέρκο οἱ διάφορες «Ἑσπερινές» καὶ νὰν τὸν κάνουν ἀνάγνωσμα.

Πρόθυμος φίλος
Ρ. Φρ.

Ἡ ἮΝΟΗ...

Φίλε «Νουμά»,

«Εἰς τὴν πεζὴν ἐποχὴν μὰς (γράφει κάποιος χαριτωμένος χρονογράφος μὰς) θὰ σκορπισθῇ καὶ κάπια πνοὴ ποιητικὴ μὲ τὴν ἀγγελωμένην ἐκδοσὴν τῶν Ἀπάντων τοῦ Ἀλεξ. Σούτσου». Ἄν εἶναι προὴ ἢ ἔχι τὰ ποιήματα τοῦ Ἀλεξάντρου Σούτσου δὲν τὸ γνωρίζω. Τοῦτο μόνο ξέρω πῶς πανηγυρικὴ ἐκδοσὴν τοῦ Σούτσου σήμερα μοιζεῖ σὰν — βάλε ὅποια παρομοίωση θέλεις ἐσύ ποῦ νὰ δείχνει τὸν κωμικὸ ἀναχρονισμὸ καὶ τὴ νοστιμάδα τοῦ ζαναζεσταμένου λαπα.

Δικός σου
ΞΕΠΝΟΗΣ